

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLEE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

De personen die een abonnement aan den Postrijder nemen voor het jaar 1875, zullen het blad GRATIS ontvangen van heden tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 24 NOVEMBER.

Graaf d'Alcantara, voorzitter van het carlistisch comité te Brussel, heeft van den sekretaris van koning Don Carlos den volgende brief ontvangen:

Mijnheer,

Zijne Majesteit de koning, mijn doorluchtige soeverein, heeft met eene bijzondere erkenning, de gelukwenschen ontvangen, welke het carlistisch comité wiens voorzitter gij zijt, hem toegezonden heeft ter gelegenheid van zijn naamfeest; en hij gelast mij, zoowel aan u als aan alle ambtenaren, in zijn koninklijken naam, de levendigste dankbetuigingen toe te sturen, voor de wenschen die gij hem te kenden geeft, en meer nog voor de opofferingen die de verdediging zijner zaak van u vereischt heeft, even als voor de hulp die gij onophoudelijk bewijst aan de Carlisten, die zich in België bevinden.

Ten einde de bevelen van mijn doorluchtigen meester te volvoeren, heb ik de eer u te verzoeken den tolk zijner koninklijke gevoelen te zijn, bij de leden waaruit uw midden-comité van België samengesteld is, en bij al de andere comités die in uw land bestaan, en hen te bedanken voor de diensten, aan de legitimistische zaak van Spanje door al de leden, hetzij gemeenschappelijk, hetzij persoonlijk bewezen.

Ik ben, enz.

Het is onmogelijk de beweging der legers in den spaanschen oorlog na te gaan, zonder eene goede landkaart van Spanje onder het oog te hebben. Met genoegen kondigen wij onze lezers aan dat er eene schoone KAART VAN SPANJE verschenen is, groot formaat ten prijze van fr. 2,50. De kaarten worden verkocht ten voordeele van de spaansche gekwetsten, bij M. COLLEE, groote markt, 51, te Tongeren.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik, 20 november:

Donderdag morgen is eene nieuwe spoorweg-ramp gebeurd in de statie van Pepinster. De reizigerstrein die ten 8 ure 55 minuten, van Luik naar Verviers vertrekt, reed de statie van Pepinster uit, toen hij op eens van ter zijde verrast werd, door het stoomtuit van een koopwagentrein, die in de statie heen en weer reed. De lokomotief van den koopwagentrein verbrijzelde gedeeltelijk de machien, de tender en eenen wagon van derde klas van den reizigerstrein, te midden van een oorverdovend gekraak, benevens het gesis en geluit van den stoom en 't ontsnappend water. De verbrijzelde wagon bevatte een vijftiental reizigers; gelukkig was niemand gewond, doch dit mag men danken aan de buitengewone tegenwoordigheid van geest der machinisten, die, toen zij de botsing als onvermijdelijk beschouwden, op hunnen post bleven, den stoom eene terugwerkende beweging gaven en aldus den schok zeer verminderden. Het ongeluk is veroorzaakt door den exentrickwachter, die bij vergissing den koopwagentrein op het groot spoor zond, in plaats van op eene nevenlinie. Terwijl dit ongeluk te Pepinster plaats greep, had er hooger op eene ontriggeling plaats van drie waggons van een koopwagentrein, waardoor de baan gedurende eenigen tijd belemmerd werd.

Men schrijft uit Brussel, 20 november:

Men verzekert dat er sprake is van het gansch oosterkwartier der hoofdstad te hervormen, bestaande in het onbebouwd gedeelte dat zich tusschen de Leopoldswijk en den kring van Elsene, tot tegen Etterbeek, Watermaal, Boitsfort en Boendal uitstrekt. Men weet dat het gouvernement van zin is het oefeningplein te verplaatsen naar de grens-scheidingen van Etterbeek, Elsene en Brussel; men zou alsdan tevens van zin zijn, hetzelfde met groote dreven te verbinden aan de krijgsschool en aan het bosch van Ter Kameren.

Het schepene kollegie van Brussel, heeft nieuwe straten gedoopt; ziehier eenige der namen: *Place de la Liberté (!), rue des Cules (!!), rue de l'Enseignement (!!!!), rue de l'Association (!!!!!), rue de la Presse (!!!!!), rue de la Révolution (!!!!!!!).* De *Courrier* merkt op, dat men zich verwachten mag aan eene *rue du Libéralisme*, uitkomende op de *rue Doctrinaire*, en in verband met de *rue Radicale*. Ook zou eene *rue du Libre-Examen* wel passen nevens een pleintje van de *Solidaires*, en eene *rue des Farceurs* nevens den *Boulevard des Imbeciles*.

Tot bekroning van het werk diende de regencie Anspach een square: *Aimable Fontaines* te maken rechtover de *rue Lehenre*, en tusschen 't groen aldaar, het vergulde standbeeld te stellen van den gekenden verleider en moordenaar.

De bevolking van België, die in 1840 van 4,028,384 zielen was, had op 1° januari 1870 het cijfer van 5,051,356 inwoners bereikt.

In twintig jaren is de vermeerdering der bevolking van een vijfde geweest.

Men heeft eene zeer opmerkelijke ontdekking gedaan. Er zijn vleeschetende planten!

Wie kent niet het kruidge-roer-mij-niet, dat, bij de minste aanraking, onmiddellijk zijne blaadjes samenvouwt? Er zijn minder algemeen bekende en grootere planten, die hetzelfde doen; daaronder eene Amerikaansche, « de vliegenval » (*Dionaea muscipola*). Aan het einde van ieder blad dezer plant bevindt zich een harig aanhangsel; zoodra op dit uitsteeksel eene vlug komt, vouwt het zich samen en de vlieg is gevangen. Wat doet echter de plant met deze aldus gevangen vliegen? Zij eet ze.

Men heeft de zaak nauwkeurig nagegaan en de bevindingen openbaar gemaakt. Er is gebleken, dat de haartjes op het uitsteeksel hol zijn, en gevuld met een sap, dat geheel de hoofdeigenschappen heeft van het maagsap. Diergelijke zelfstandigheden (stukjes vleesch of eiwit) worden door dit sap opgelost, met een ander woord: verteerd. Wanneer de *dionaea* weder haar blad opent, en de gevangen vlieg laat vallen, dan valt slechts het geraamte. Al het overige is opgeslorpt en verteerd. Geeft men de *dionaea* een steentje, dan vouwt haar blad zich ook samen, maar het opent zich spoedig en laat den onverterbaren kost vallen.

Onderscheidene andere planten blijken dezelfde eigenschap te hebben. De *Drosera*, bij voorbeeld, die op veengrond groeit, heeft een kleverigen bast. De insecten, die zich daaraan hechten, worden door de plant verteerd. Hooker heeft hetzelfde waargenomen bij eene Amerikaansche soort van nepenthes, wier bladen bestaan uit een langen steel, met een kanvormige holte aan het eind. Onder in dit kanneetje is een vocht, dat als maagsap werkt. Daar deze plant in het wild voorkomt, vindt men in dit sap altijd doode dieren.

Nu de zaak eenmaal de aandacht trok, zal men wel meer dergelijke zaken vinden. Dat sommige planten zich voeden met dierlijk voedsel, is volstrekt niets nieuws. (Men denke aan schimmel en champignon.) Nieuw is de ontdekking, dat sommige planten daartoe door zeer eigenaardige organen in staat zijn.

BUITENLAND.

Nederland.

Men schrijft uit Hollandsch Limburg:

Wederom heeft eene te Heerlen gehouden boring, ditmaal in den nabijheid van den Choriberg, tot de ontdekking geleid van eene steenkool-lengte, die, naar het zich laat aanzien, van aanzienlijke uitgestrektheid en groote waarde is. De werkzaamheden, die dit zoo gelukkig en bemoedigend resultaat hebben opgeleverd, waren eerst op 26 oktober laatst aanvangen en slechts tot eene diepte van ongeveer honderd meter doorgezet; zij hadden plaats volgens de nieuwe hydraulische methode.

De bevonden kool schijnt vet- en gasrijk te zijn en bijgevolg tot de edele en kostbaarste soort te behooren.

Door de zich zoo snel opvolgende ontdekkingen, komt men allengskens tot de overtuiging, dat dit district een uitgestrekt kolenveld is, dat een belangrijken nationalen schat vertegenwoordigt en voor de bewoners dezer streken rijke vruchten voor de toekomst belooft.

Frankrijk.

Ziehier, volgens een engelsch blad, het getal der fransche soldaten, die gesneveld of gekwetst zijn in den fransch-duitschen oorlog. Er werden 158,874 franschen gedood en 143,000 gekwetst. In Duitschland overleden 17,240 krijgsgewonden, in Zwitserland 4,701 en in België 125. In den veldslag van Gravelotte, werden 1,220 Franschen gedood. Het getal der dooden was langs den kant der Franschen driemaal grooter dan langs den kant der Duitschers. Het getal der gekwetsten was omtrent gelijk voor de beide legers.

Op 14 dezer heeft te Laval, een wapenmakers-gast, Perrel genaamd, die bij M. Dalibord, Rue de Strasbourg werkte, de vrouw van zijnen meester doodgeschoten, ten gevolge eener oneenigheid wegens de betaling van zijn loon. Na de misdaad heeft de moordenaar, bij middel van een geweer, zichzelf het leven benomen.

Dezer dagen droomde eene vrouw te Parijs, dat men haar, haar kind kwam ontstellen. Zij nam het kind in de armen en drukte het met geweld tegen haar borst. Toen zij ontwaakte was de wezenlijkheid nog verschrikkelijker dan de droom. Het kind leefde niet meer, de arme moeder had het in hare armen versmacht.

Drie dagen geleden hield een rijtuig stil voor de poort van een gegarnierd hotel, avenue de Lowenthal, te Parijs, en een reiziger stapte er uit. Die persoon was tamelijk slecht gekleed en had voor alle reisgoed maar een pak dat hij onder den arm droeg. Hij gaf twintig frank aan den koetsier en liet hem alles houden voor drinkgeld. Dit maakte veel uitwerkkel in het hotel. Doch dit was maar een begin. Nauwelijks binnen gekomen, maakte de reiziger zijn pak los en haalde er een volledig kleedsel uit, dat hij aantrok. Daarna de meid van den huize roepende, vroeg hij haar of zij wilde aankleeden en met hem gaan wandelen. Dit meisje stemde toe. De reiziger verhaalde haar dan dat hij

eene onmeetlijke fortuin had en niet wist wat met zijn geld te doen. Ten bewijze, scheurde hij eene banknoot van vijftig frank in twee en stak er zijne sigaar mede aan. Dan ging hij eene hoop nuttelooze dingen koopen, die hij de meid aanbod of wegwerp. Dit ging zooverre dat de meid verschrikte en aan haren meester kwam zeggen wat er gebeurde, zeggende dat de nieuwgekome maar een dief of een zinneloze kon zijn.

De heer Hans haastte zich zijne verklaring bij den politie-commissaris der wijk af te leggen, als bewijs de helft van de banknoot medebrengende, voor de sigaar gescheurd. Onmiddellijk werd een onderzoek ingespannen en een agent naar het hotel gezonden. Maar de vreemde kwam niet weder. Dan ging men hem opzoeken en gisteren ontmoette een politie-toezichter hem, terwijl hij den arm gaf aan twee buitenspoorig gekleede vrouwen, met welke hij triomfantelijk op den boulevard Montparnasse wandelde. Toen hij aangehouden werd, verklaarde de man dat hij bediende was bij eenen koopman der faubourg Poissonniere, voor wien hij eene som van 15,000 fr. had moeten ontvangen. Hij had het hoofd verloren, dit geld behouden en, zich zoo rijk ziende, had hij niet geweten hoe hij al dit geld zou kunnen verteren. Dan was hij heen gegaan, niet wetende waar heen, al de straatloopsters aansprekende die hij ontmoette, haar kleedren, pels, juwelen koopende en geld met handvollen gevende. Hij had er twee en twintig medegeleid naar den *Tour du Monde*. Met een woord, op 't oogenblik dat men hem aarhiel, bleef hem maar 845 fr. over. In acht en veertig uren had hij 14,000 fr. verteerd. Het treurigste van al is, dat die vrijgevege dief getrouwd en huisvader is.

Ziehier nadere bijzonderheden over de ontploffing die te Saint Denis heeft plaats gehad, in het werkhuis bestuurd door den heer Poirier. Het was streng verboden met enig licht het vocht dat gemaakt werd te naderen vooraleer de scheikundige van het gesticht, het nagezien had, hetgeen gewoonlijk om 8 uren gebeurde. Men veronderstelt dat de werklieden dit verbod niet nageleefd hebben, hetzij dat een zijne pijp ontstoken zal hebben, hetzij dat een andere met eene slecht gesloten lantaarn zal binnengekomen zijn. Er zijn drie werklieden dood. Een 15tal anderen hebben meer of min erge wonden bekomen. De stoflijke schade is betrekkelijk weinig aanzienlijk. Vier kleine gebouwen zijn vernietigd. De gefabriceerde voortbrengselen zijn behouden. In dit gesticht werken 550 werklieden. Men hoopt dat het werk weldra zal kunnen hernomen worden. (Zie verder.)

Te Parijs neemt de verkoop van paardenvleesch mer en meer toe. Gedurende den 5° trimester van 1874 zijn er 1555 paarden, ezels en muilezels geslacht geworden. Het is driemaal zooveel als de vorige jaren.

EEN FABRIEK IN DE LUCHT GESPRONGEN.

Donderdag morgen, rond half zeven, heeft eene hevige ontploffing, die gansch Parijs door klonk, in de fabriek van scheikundige producten van den heer Poirier, te Saint-Denis, rue de Poissonniers, n° 41, plaats gehad.

Een stoomketel, bevattende ether, die reeds op eene hooge hitte geklommen was is gesprongen. De ontploffing was des te sterker, daar de dampen van den ether voortkomende, aan eene groote drukking waren onderworpen.

Van de drie werklieden, die zich in het gebouw bevonden, waar de stoomketel stond, is de eene geheel verkoold, de tweede, is korten tijd na zijne aankomst in het gasthuis overleden. De derde, die aan de ribben getroffen werd, verkeert in eenen hopeloozen toestand.

Het was stellig verhodden van met enig licht te naderen tot de plaats, waar de scheikundige producten in werking waren. Men denkt dat de werklieden van dit verbod geene rekening hebben gehouden; volgens dezen zou een der werklieden zijne pijp ontstoken hebben; anderen beweren, dat een der lantaarnen slecht gesloten is geweest. Men zou dien lantaarn op de plaats der ontploffing weergevonden hebben.

Onder de andere werklieden, die in de naburige plaatsen werkzaam waren, is één gevaarlijk gekwetst geworden; een 15tal hebben min of meer erge kneuzingen bekomen.

De verliezen zijn betrekkelijk weinig aanzienlijk. Vier lichte gebouwen zijn gansch vernield geworden; anderen werden slechts de ruiten verbrijzeld en hunne daken beschadigd.

De gefabriceerde producten zijn behouden gebleven. De huizen uit de buurt en der statie werden insgelijks aan de daken en aan de ruiten beschadigd.

In de fabriek van den heer Poirier waren 550 werklieden werkzaam. Alles doet hopen, dat zij welhaast hun werk zullen kunnen hernemen.

De fabriek was door 12 maatschappijen verzekerd.

Duitschland.

Men is in Duitschland tot de ontdekking gekomen, dat de firma J. Silberstein Söhne te Berlijn de schuldige is, die zich voor eenige maanden veroorloofde aan verschillende firma's vervalschte depechen te zenden, onderteekend door bekende handelsmannen en waarin last werd gegeven tot

den aankoop van Luik-Limburger spoorweg actien, alleen met het doel om daardoor in het belang der houders eene rijzing uit te lokken. Die firma zal thans worden vervolgd wegens vervalsching van geschriften, en men verwacht, dat de rechtbank van gezwoeren in dit geval eene strenge straf zal opleggen als waarschuwend voorbeeld voor alle anderen, die zich in den laatsten tijd aan dergelijke praktijken schuldig maakten.

De aartsbisschop van Keulen, onlangs uit de gevangenis ontslagen, loopt gevaar spoedig weder derwaarts te moeten verhuizen; hij is namelijk door den gouverneur der provincie uitgenoodigd om 590 pastoors plaatsen definitief te bezetten en de namen aan de regering op te geven. Bij weigering, — die zeker is, — volgt eene boet van 50 maal 590 thaler.

Schrikkelijke ramp. — 11 slachtoffers.

In de Hoherstrasse te Berlijn, is een inbouw zijnde huis, dat reeds onder dak stond ingevallen, op het oogenblik dat een twintigtal werklieden in het gebouw werkzaam waren.

Onmiddellijk werden middelen aangewend om de twaalf mannen, die onder de puinen lagen, te bevrijden. Eerst in den namiddag lukte men er in de ongelukkigen te ontdekken, waarvan 5 dood zijn en zes dodelijk gekwetst. Een hunner slechts kwam er met eene onbeduidende kneuzing af.

Er is door de politie proces-verbaal opgemaakt tegen den aannemer van dit gebouw, welke van nalatigheid en onvoorzichtigheid beschuldigd wordt.

Spanje.

Tot nog toe is het niet opgehelderd welk doel de republiekeische generaals beoogden, door hunne schielijke verdwijning van de fransche grenzen. Deze zeggen, dat daar onder hooge krijgskundige berekeningen verborgen liggen, waarvan de uitslag geheel de wereld met verbazing zal slaan! Gene dat maarschalk Serrano erg bevreest is voor zijne macht te Madrid en dat hij het leger heeft dood terug keeren, om dit op een gegeven oogenblik bij de hand te hebben. Nog andere daarentegen gaan verder en zeggen dat de partij der Alfonsisten een militair pronunciamiento heeft bewerkt in de hoofdstad, en dat er reeds een regentschap is ingesteld, onder de bescherming, neen, onder de opperheerschappij van Duitschland. Dat alles kan slechts aanzien worden als dwaasheid; maar daarom blijft het niettemin waar dat er hoegenaamd niets te begrijpen is van de geheimzinnige bewegingen die het republiekeisch leger heeft uitgevoerd.

De enige mogelijke uitlegging blijft dus, dat er hooge militaire belangen moeten in het spel geweest zijn, en dat de toestand van generaal Moriones in de vallei van Tafalla, veel heeft bijgedragen tot het nemen van dit besluit. Generaal Moriones is werkelijk door de troepen van generaal Mendiri in het nauw gebracht. Die toestand mag niet te licht worden opgenomen, want de carlistische bevelhebber staat aan het hoofd van 18 bataillons of 18,000 man.

De toestand van Pampeluna wordt gevaarlijk en kan niet lang meer zonder merkelijke verandering volgehouden worden, want eene bevolking van 20,000 zielen, heeft vele behoeften die door eene kleine aankomst van eenige der eerste levensbehoeften, niet kunnen voldaan worden, vooral wanneer die aanvoeren slechts ten halve gelukken, zooda dit verledene maand plaats had. Wij mogen dus met zekerheid zeggen, dat er groote politieke en militaire voorvallen in Spanje voor de deur staan, waardoor misschien het lot der republiek of der monarchie zal beslist worden.

CASTELLO DE AMPURIOS.

Er heeft een bloedig gevecht plaats gehad te Castello de Ampurias, waar de republiekeische troepen, ofschoon zij ook dapper vochten, toch het pad moesten ruimen voor de Carlisten.

De Gouverneur van het kasteel te Figueras had vernomen dat er 200 Carlisten Castello bezet hielden. Hij verzamelde eene kolom van 1800 man met twee Kruppkanons, om dezelve uit de plaats te verjagen.

Het bataillon *cazadores de Tarifa* (jagers te peerd) en een bataillon amerikaansche jagers vormden het gros der kolom, het overige der manschappen bestond uit *carabineros* en *voluntarios*.

De gouverneur van het kasteel te Figueras had zich slechts in de getalsterkte der Carlisten bedrogen, die tot 700 man opklommen en welke de stad in staat van verdediging gebracht hadden.

Door de twee kanons bres geschoten, viel de eerste barrikade in handen der bestormers; maar om de huizen van het stadje zelve in hunne macht te krijgen, moesten de republiekeinen eener strijd van man tegen man aanvangen, waarin het dapper toeging.

Geheel den nacht werd het gevecht met woede voortgezet en bij den dageraad verklaarde zich de overwinning voor de republiekeinen, toen versterkingstroepen voor de Carlisten, eene andere wending aan het gevecht kwamen geven.

Generaal Sabals kwam met eenige honderden zijner volgelingen opdagen. De republiekeinen welke op het plein van het stadje omsingeld waren, zagen dat de strijd voor hun verloren was. Som-